

Arbejder og Anlæg; disse interessere mig, som vel næsten enhver Mand, meget mere, end at sidde og veie og afgjøre et juridisk Spørgsmaal, et Næringsspørgsmaal eller deslige. Men Hovedsagen er, at jeg har en ganske anden Anskuelse om en Ministers Pligt end den ærede Rigsdagsmand. Jeg troer ikke, at en Minister er beføjet til at sige: Det er nok, at jeg har Tillid til en Departementschef. Jeg troer ikke han kan sige: jeg lader ham afgjøre Alt paa egen Haand; jeg for min Person anseer dette for usforsvarligt. Jeg har i Begyndelsen, da Sagerne endnu ikke vare saa mange, selv gennemgaaet alle indkomne Sager, noget, som den daværende Finantsminister ogsaa begyndte med, for at ingen Sag skulde passere Ministeriet, uden at Ministeren havde seet Sagen, og jeg udtog derefter alle de Sager, som jeg ansaae for saa vigtige eller tvivlsomme, at jeg skyldte min Stilling som Minister ikke at lade en Anden paa mine Vegne ene afgjøre disse. Dette er senere blevet uoverkommeligt, og derfor er det nu overladt til Ministerens Secretair, hvortil Ministeren vælger den dygtigste af de yngre Embedsmænd, at gennemgaae Sagerne og udsønde dem, som han troer Ministerens Opmærksomhed bør henledes paa. Han tager naturligviis endeel flere, end de, Ministeren sætter sit Mærke paa, men dem, hvorpaa Ministeren har sat sit Mærke, refereres for ham. Naar Sagerne frembyde større Tvivl, naar de ere af større Vigtighed, navnlig saadanne, hvoraf Fleres Bøe og Vel ere afhængige, saa har jeg ikke anseet det for forsvarligt at overlade Sagen ene til Directeuren; vil man gjøre det, kan man vistnok have det meget mageligt, man kan da føre et meget behageligt Liv som Minister; men jeg holder dette som sagt for usforsvarligt og forstærker Thinget, at skal den Fremgangsmaade følges, som jeg her har nævnt, at Ministeren skal gjøre sig bekendt med

alle de vigtigere og tvivlsomme Sager i Ministeriet, som det nu er organiseret, saa kan ingen Mand overkomme at være Indenrigsminister. Det er min Overbeviisning, og Erfaringen skal i sin Tid lære De Herrer det, at der er lagt en saadan Deel af Administrationen under dette Ministerium, saaledes som Forholdene nu engang ere og som ikke kunne forandres, navnlig saamange Tustinder af Nærings- og Communal- og Landvæsenssager, som allesammen efter den gjældende Lovgivning skulle ind til Indenrigsministeriet, at, saalænge dette er saaledes, kan Ministeren ikke overkomme den paa ham faldende Deel af den selvstændige Afgjørelse. Om denne nu end overlades til en selvstændig Directeur, veed jeg meget godt, at Ministeren skal bære Ansvar; men vel at mærke, disse Sager angaae ikke Pengespørgsmaal, det er ikke Penge-ansvar, hvormod Talsen er, og der bliver et Tale om „Undskyldning“ for Ministeren, dersom Directeuren havde afvejet fra hvad der hidtil har været gjældende Regel, idet Enhver kan paaante Directeurens Beslutning for Ministeren. Uden at Ministeren selv har sanctioneret det, afgjør den selvstændige Directeur mangfoldige Sager, som Ministeren ellers maatte tage Deel i, naar det først er ham overladt ved Lovgivningen. Jeg har troet, at det var constitutionel rigtigt, at en sliq Forandring i saa vigtige Forhold, som her er Tale om, idetmindste indirecte burde have Billigelse af Rigsdagen ved at optages paa Finantsloven. Naar den ærede Rigsdagsmand nu mener, at Kongen og Ministeren selv kan gjøre det, saa vil det jo saa meget lettere kunne skee; men at det kan undværes, antager jeg ikke, medmindre Thinget gaaer ind paa, at det er forsvarligt, at Ministeren, naar han har Tillid til Departementschefen, selv ikke befatter sig med de Sager, der høre til dette Departement.